

نام درس: قواعد فقه (۲)

رشته تحصیلی: گرایش: حقوق

کد درس: ۳۰۱۶۰۶

تعداد سؤال: ۳۰ تکمیلی -- تشریحی --

زمان امتحان: تستی و تکمیلی ۵۰ دقیقه تشریحی --

تعداد کل صفحات: ۴

۱. اولین فقیهی که مفاد قاعده قبح عقاب بلایان را نخستین بار توضیح داده است کیست؟
 الف. ابن جنید
 ب. شیخ طوسی
 ج. شیخ مفید
 د. علامه حلی
۲. کدام گزینه صحیح است؟
 الف. خطاب شرعی در بعضی موارد مشروط به علم می‌شود.
 ب. جهل به قانون در فقه اسلامی از علل موجهه مسئولیت است.
 ج. علم شرط فعلیت تکلیف است.
 د. در فرض جهل، تکلیف فعلیت دارد ولی منجز نیست.
۳. مفاد قاعده قبح عقاب بلایان پشتوانه کدامیک از اصول زیر است؟
 الف. جهل به حکم
 ب. استصحاب
 ج. جهل به موضوع
 د. اصل احتیاط
۴. خبرهایی که رجال سند تماماً امامی مذهب و ممدوح باشند، اما بر عدالت هر یک تنصیص نشده باشد، چه نامیده می‌شود؟
 الف. خبر صحیح
 ب. خبر حسن
 ج. خبر موثق
 د. خبر ضعیف
۵. کدامیک از فقهای زیر می‌گوید: «تحقق عنوان شبهه با وجود گمان غیر معتبر مشکل به نظر می‌رسد تا چه رسد به صرف احتمال».
 الف. جلال‌الدین سیوطی
 ب. شیخ طوسی
 ج. امام خمینی
 د. شهید ثانی
۶. قاعده درأ کدامیک از موارد ذیل را شامل نمی‌شود؟
 الف. شبهه موضوعیه
 ب. شبهه حکمیه
 ج. جاهل قاصر
 د. جاهل مقصر
۷. کدام گزینه صحیح است؟
 الف. در امور کیفری، منابع فقهی و فتاوی معتبر، حکم قانون دارند.
 ب. از نظر قانون اساسی، قاضی نمی‌تواند عملی را جرم بداند مگر آنکه در قانون آمده باشد، هر چند عمل مزبور در متون اسلامی، جرم باشد.
 ج. وجود مقررات اسلامی در منابع فقهی از نظر قانون اساسی، موجب مکلف بودن آحاد جامعه است.
 د. منظور از کلمه قانون در قانون اساسی، اعم از قوانین مدون مجلس و قوانین غیر مدون فقهی است.
۸. واژه تدرء (درأ) در لغت به معنای چیست؟
 الف. رد کردن
 ب. دفع کردن
 ج. دور کردن
 د. همه موارد
۹. به نظر مؤلف کتاب ملاک در سقوط مجازات، حصول شبهه نزد چه کسی معتبر است؟
 الف. قاضی رسیدگی کننده به پرونده
 ب. متهم که به عمل او رسیدگی می‌شود.
 ج. به صورت قضیه حقیقیه و نظر به مخاطب خاص نیست.
 د. کارشناسی که در مورد موضوع نظر می‌دهد.

نام درس: قواعد فقه (۲)

تعداد سؤال: نسی ۳۰ تکمیلی -- تشریحی --

رشته تحصیلی: گرایش: حقوق

زمان امتحان: تستی و تکمیلی ۵۰ نوبت تشریحی -- نوبت

کد درس: ۳۰۱۶۰۶

تعداد کل صفحات: ۴

۱۰. چرا قاعده درء شامل دیات نمی‌شود؟

الف. زیرا دیه جبران خسارات وارد بر بدن است.

ب. زیرا اساساً در دیات شبهه مطرح نمی‌شود.

ج. زیرا روایات وارده در باب قاعده مزبور، دیات را استثناء کرده‌اند.

د. زیرا تمسک به عموم عام در شبهه مصداقیه است.

۱۱. تفاوت اضطرار و اکراه کدام است؟

الف. اکراه شونده در معرض تهدید است ولی مضطر در معرض تهدید نیست.

ب. اضطرار از عناوین ثانویه است و اکراه از عناوین اولیه.

ج. در اضطرار تهدید اغلب به طور طبیعی ایجاد شده، در اکراه منشأ تهدید فرد انسانی است.

د. اضطرار موجب فقدان رضایت خاطر نیست ولی در اکراه هست.

۱۲. از نظر کدام فقیه، تنها اکراهی که شخص را دچار اضطرار و الجاء می‌کند، رافع مسئولیت است؟

الف. شیخ طوسی

ب. شیخ انصاری

ج. شافعی

د. ابوحنیفه

۱۳. عنصر اصلی و رکن اساسی اکراه چیست؟

الف. قریب الوقوع بودن تهدید

ب. غلبه ظن اکراه شونده

ج. عدم توانایی اکراه شونده در دفع تهدید

د. ترس ناشی از تهدید

۱۴. طبق نظر مشهور فقهای امامیه در کدامیک از موارد ذیل عذر اکراه شونده پذیرفته است؟

الف. در سرقت

ب. در قطع عضو

ج. ایراد ضرب منتهی به مرگ

د. حبس درازمدت که عادتاً سبب فوت می‌شود.

۱۵. تفاوت عمده میان اضطرار و اجبار کدام است؟

الف. اجبار از عناوین اولیه است و اضطرار از عناوین ثانویه.

ب. مجبور در معرض خطر نیست و مضطر در معرض خطر است.

ج. در اجبار قصد و اراده نیست ولی مضطر با قصد و اراده مرتکب فعل می‌شود.

د. در اجبار رضایت و طیب نفس هست ولی در اضطرار طیب نفس وجود ندارد.

۱۶. نظر علامه طباطبائی، صاحب المیزان در تفسیر آیه «غیر باغ و لا عادی» چیست؟

الف. زیادروی در تلذذ

ب. ظالم و متجاوز از حد نباشد.

ج. افراط و زیادروی در خوردن

د. خروج بر امام مسلمانان

۱۷. حدیث رفع کدامیک از آثار ذیل را بر می‌دارد؟

الف. آثار تکوینی

ب. آثاری که عارض بر موضوعات هستند.

ج. آثار ذاتی اشیاء

د. آثار و احکام تشریعی

۱۸. آیا حدیث رفع ضمان در قاعده اتلاف «مَنْ اتْلَفَ مَالَ الْغَيْرِ فَهُوَ ضَامِنٌ» را بر می‌دارد؟

الف. خیر

ب. بلی

ج. اگر تقصیری نباشد بلی

د. اگر قصوری نباشد بلی

نام درس: قواعد فقه (۲)

تعداد سؤال: نسی ۳۰ تکمیلی -- تشریحی --

رشته تحصیلی: گرایش: حقوق

زمان امتحان: تستی و تکمیلی ۵۰ نسیه تشریحی -- نسیه

کد درس: ۳۰۱۶۰۶

تعداد کل صفحات: ۴

۱۹. کدام گزینه از شرایط واقعه اضطراری محسوب نمی‌گردد؟

- الف. خطر باید مسلم الوقوع باشد.
ب. خطر باید ملجی باشد.
ج. مضطر به موجب شرع و قانون مکلف به تحمل ضرر باشد. د. خطر به وسیله خود مضطر ایجاد نشده باشد.
۲۰. مضطر در چه صورتی می‌تواند از مال دیگری برای خوردن بردارد؟
الف. با اذن مالک
ب. مالک منع نکرده باشد.

- ج. در صورتی که علم به عدم رضایت او نداشته باشد. د. در صورت منع مالک با قهر و جبر
۲۱. کدام گزینه بر اصل شخصی بودن مجازات دلالت دارد؟

- الف. الضرورات تبیح المحضورات
ب. و لا تزرُ وازره وِزرُ أُخری
ج. رفع عن امتی تسعه
د. لا تکلیف الا بعد الیّیان

۲۲. تفاوت عمده میان اضطرار در نظر فقهای اسلامی و ضرورت مورد نظر حقوقدانان در چه چیزی است؟

- الف. ماهیت اقدام مضطر
ب. نحوه اقدام مضطر
ج. نتیجه عمل مضطر
د. قصد فعل توسط مضطر

۲۳. روایت «من مشی الی ظالم لیعینه و هو یعلم انه ظالم فقد خرج عن الاسلام» بر چه چیزی دلالت دارد؟

- الف. قبح عقاب بلا بیان
ب. قاعده درأ
ج. قاعده اعانت بر اثم
د. قاعده اضطرار

۲۴. اجماع حاصل شده فقهاء در خصوص حرمت اعانت بر اثم چگونه اجماعی است؟

- الف. اجماع محصل
ب. اجماع منقول
ج. اجماع غیر مدرکی
د. اجماع مدرکی

۲۵. با عنایت به اینکه «اثم» شامل فعل و ترک فعل است، اعانت بر اثم ناظر به چیست؟

- الف. فعل منفی
ب. فعل مثبت
ج. کلیه افعال مادی و معنوی
د. کلیه فعل‌های مثبت و منفی واجد قصد

۲۶. کدامیک از موارد زیر از مصداق اعانت در جرم نیست؟

- الف. سکوت و عدم اقدام در ارتکاب جرم
ب. ترغیب یا تهدید به ارتکاب جرم
ج. تهیه وسایل ارتکاب جرم
د. هر کس عالماً و عامداً وقوع جرم را تسهیل کند.

۲۷. از نظر شیخ انصاری شرط اعانت بر اثم در کدام گزینه آمده است؟

- الف. اعانت منجر به نتیجه شود.
ب. حصول به نتیجه شرط نیست.
ج. عدم قصد مجرمانه
د. کافی نبودن صدق عرفی معاونت

۲۸. کدام گزینه در معنای تعزیر نادرست است؟

- الف. تأدیب
ب. سرزنش کردن
ج. تعذیب
د. بازداشتن

نام درس: قواعد فقه (۲)

تعداد سؤال: نسی ۳۰ تکمیلی -- تشریحی --

رشته تحصیلی: گرایش: حقوق

زمان امتحان: تستی و تکمیلی ۵۰ نوبت تشریحی -- نوبت

کد درس: ۳۰۱۶۰۶

تعداد کل صفحات: ۴

۲۹. کدام گزینه در خصوص تفاوت تعزیر و حد صحیح است؟

الف. حداکثر تعزیر مشخص نیست.

ب. در تعزیر میان برده و آزاد تفاوت است.

ج. تعزیر تابع مفسده است.

د. گناهان کوچک نیز تعزیر دارند.

۳۰. مطلق بودن ادله امر به معروف و نهی از منکر بر چه چیزی دلالت می‌کند؟

الف. تنوع مجازات‌های تعزیری

ب. تنوع در منابع استنباط احکام

ج. تنوع در مجازات‌های حق الهی

د. تخییر در انتخاب مجازات حدود